

KODEKS

očuvanja sigurnosti djece i drugih pripadnika ranjivih grupa

UVOD

- Fondacija Mozaik je organizacija koja poštuje prava svih. Oni koji rade, surađuju ili predstavljaju Fondaciju Mozaik uvažavaju koncept ljudskih prava općenito, a posebno prava djece i drugih pripadnika ranjivih grupa te poštuju ova prava u svim aspektima svog djelovanja.
- Rad Fondacije Mozaik je baziran na visokim vrijednostima i principima. Od ključne je važnosti da je naša predanost pravima djece i drugih pripadnika ranjivih grupa i humanitarnim principima, podržana i demonstrirana od strane cijelog osoblja, volontera, naših suradnika i partnera. Ukoliko bilo ko od nas ne uspije da se ponaša na način koji nije konzistentan sa našim vrijednostima i principima, mi ne uspijevamo kao organizacija.
- Naša sposobnost da ostvarimo svoje ciljeve je povezana sa našom reputacijom. Ta reputacija se umnogome oslanja na svakoga ko radi ili surađuje sa nama i primjenjuje i promovira najviše standarde ponašanja. Suradivati sa Fondacijom Mozaik znači da prihvatate posebnu odgovornost za očuvanje ljudskih prava općenito, a posebno prava djece i drugih pripadnika ranjivih grupa.
- Osnovne vrijednosti Fondacije Mozaik su poštivanje zakona, običaja i tradicije u lokalnim zajednicama u kojima radi ili koje posjećuje. U slučajevima kada su zakoni, običaji i tradicije eventualno u suprotnosti sa Konvencijom UN o pravima djeteta i Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima, dvije posljednje će prevladati. One su zasnovane na uvjerenju da su sva djeca i odrasli jednako vrijedni, da djeca imaju posebna prava i da svako ima odgovornosti.
- Ukoliko ste na vodećoj poziciji, onda imate posebnu odgovornost da pružite dobar primjer i kreirate radnu sredinu koja će podržavati osoblje u primjenjivanju ovih standarda i pomoći vam pri ukazivanju na ponašanja koja krše Kodeks ponašanja.
- Sa ovom zajedničkom perspektivom prava mi težimo primjernom ponašanju o ostvarivanju efektivnog i vjerodostojnog rada za dječija prava i prava drugih pripadnika ranjivih grupa. Smatramo da je od najveće važnosti osigurati da su svi resursi korišteni na odgovarajući i efektivan način, bili lični ili ekonomski, te da su korišteni za ono za šta su namijenjeni.
- Kako bi Kodeks ponašanja zaživio u okviru Fondacije Mozaik moramo biti spremni da ukažemo na kršenje istog relevantnim osobama prilikom bilo kakvog potencijalnog incidenta, zloupotrebe ili zabrinutosti kojima smo ili nazočili ili o tome bili obaviješteni.

VODEĆI PRINCIPI

1. Poštovat ću druge:

Poštovat ću osnovna prava svih ljudi bez obzira na spol, specifičnost u mentalnom i/ili fizičkom razvoju, etničku pripadnost, religiju, nacionalnost, rasu, jezik, HIV status i ostale aspekte identiteta. Ponašat ću se pošteno, iskreno sa dostojanstvom i poštivanjem prema tretiranju ljudi.

Neću

- uzeti učešća ni u jednom obliku diskriminacije, uznemiravanja, zlostavljanja (fizičkog, seksualnog ili verbalnog) ili iskorištavanja, niti na bilo koji način prekršiti prava drugih.

2. Aktivno ću raditi na zaštiti djece i drugih pripadnika ranjivih grupa:

izvršavanjem moje posebne odgovornosti za djecu i drugih pripadnika ranjivih grupa za koje Fondacija Mozaik ima obavezu da brine te da za njih kreira sigurno okruženje kako bi spriječio njihovo fizičko, seksualno ili emocionalno zlostavljanje ili zanemarivanje.

Neću

- se ponašati ni na koji način kojim se krši Politika očuvanja sigurnosti djece Fondacije Mozaik¹, ovaj Kodeks i njezinih internih procedura niti na bilo koji način dovesti djecu i druge pripadnike ranjivih grupa u u bilo koju vrstu opasnosti.
- zadržati informaciju o bilo kakvim tekućim krivičnim postupcima, optužbama ili građanskim parnicama u vezi sa zloupotrebom djece ili drugih pripadnika ranjivih grupa za vrijeme i nakon prekida suradnje s Fondacijom Mozaik.

3. Održavat ću visoke standarde ličnog i profesionalnog ponašanja:

težeći za visokim standardima u mom radu, preuzimajući odgovornost za moje postupke i ne zloupotrebljavajući moju poziciju moći kao suradnik Fondacije Mozaik. Neću se ponašati na bilo koji način koji narušava moju sposobnost da obavljam preuzete obaveze ili koji može narušiti ugled Fondacije Mozaik.

Neću

- Udariti ili na neki drugi način fizički nasrnuti na dijete i/ili pripadnike ranjivih grupa ili ih zlostavljati.
- Upustiti se u seksualnu aktivnost ili imati seksualni odnos s bilo kojom osobom koje je mlađa od 18 godina, bez obzira na to koja se dob smatra punoljetstvom i bez obzira koja je minimalna dobna granica u kojoj se osoba, zakonski i u odnosu na lokalne običaje smatra sposobnom dati dobrovoljni pristanak na spolni odnos. Osoba koja počinu ove radnje ne može se, u odbrani, pozivati na pogrešnu ubijeđenost u dob djeteta.
- S djecom ili drugim pripadnicima ranjivih grupa razviti odnose koji bi, u bilo kom smislu, mogli smatrati eksploatatorskim ili nasilnim.
- Postupati na načine koji mogu biti nasilni na bilo koji način ili koji mogu dijete ili pripadnika drugih ranjivi grupa izložiti riziku od zlostavljanja.
- Koristiti jezik odnosno izražavanje ili davati prijedlog ili nuditi savjet koji je neprihvatljiv, uvredljiv ili pogrdan.
- Fizički se ponašati na način koji je neprimjeren ili seksualno provokativan.
- Ponuditi djetetu/djeci s kojim/kojom rade da, bez nadzora, provedu noć u njihovoj kući.
- Spavati u istom krevetu sa djetetom s kojim rade.

¹ <http://mozaik.ba/bs/nasa-politika/>

- Spavati u istoj sobi s djetetom s kojim rade.
- Za djecu činiti stvari lične prirode, koje djeca mogu sama obaviti.
- Tolerirati ili prihvaćati ponašanje djece koje je nezakonito, nesigurno ili nasilno ili učestvovati u takvom ponašanju.
- Postupati na način kojim se namjerava osramotiti, poniziti, omalovažiti ili degradirati dijete ili drugog pripadnika ranjivih grupa ili na neki drugi način izvršiti bilo koji oblik emocionalnog zlostavljanja.
- Diskriminirati neko određeno dijete ili pripadnika ranjivih grupa, ili to dijete ili pripadnika ranjive grupe tretirati na nepravedan, diskriminatorski način, ili favorizirati i protežirati ga, isključujući ostalu djecu ili pripadnika ranjive grupe.
- Provoditi previše vremena nasamo sa djecom.
- Stavljati se u situaciju u kojoj se izlažu riziku od optužbi za povredu radne dužnosti.

4. Nastojaću da očuvam sigurnost i dobrobit sebe i drugih:

svjesnošću i pridržavanjem akata, pravilnika i praksi u vezi sa zdravljem, zaštitom i sigurnošću Fondacije Mozaik te iskazivanjem svojih zabrinutosti menadžmentu Fondacije Mozaik.

Neću

- se ponašati na načine koji predstavljaju nepotreban rizik za mene ili druge.

Za više informacije o Politici očuvanja sigurnosti djece i drugih pripadnika ranjivih grupa posjetiti:

<http://mozaik.ba/bs/nasa-politika/>

U slučaju bilo kakve sumnje ili saznanja o incidentu molim Vas da kontaktirate naš službenike za očuvanje sigurnosti djece i drugih pripadnika ranjivih grupa u Fondaciji Mozaik:

1. Nenad Ličanin, nenad@mozaik.ba, +387 33 266 481/480, +387 61 186 468 ili
2. Vesna Balta, vesnabalta@mozaik.ba, 387 33 265 290, +387 61 186 473.

U slučaju prijave bilo kakve sumnje ili saznanja o incidentu molim Vas da koristite Obrazac prijave/izvještaja koji se nalazi u prilogu II ovog dokumenta.

Prilog I

Obrazac izjave za vanjske saradnike/nezaposlene

LIČNA IZJAVA

Potvrđujem da sam pročitao/la, razumio/la da ću se pridržavati principa Kodeksa ponašanja i Politike o očuvanju sigurnosti djece i drugih pripadnika ranjivih grupa, tokom cijelog perioda moje suradnje sa i//ili predstavljanja Fondacije Mozaik. Svjestan/a sam da kršenje bilo kojeg od pravila ponašanja može, ovisno od težine prekršaja, dovesti do prekršajne, krivične odgovornosti i raskida suradnje.

Kroz odgovarajuće kanale ću adresirati sve za što mi se čini da predstavlja kršenje standarda sadržanih u ovom Kodeksu ponašanja.

.....
Potpis

Naziv pozicije

.....
Ime i prezime velikim slovima

Datum

Prilog II

Obrazac za prijavu/izvještaj

Prijavu poslati u roku od 24 sata od usmene prijava na e-mail: nenad@mozaik.ba ili vesnabalta@mozaik.ba

Datum prijave:	Mjesto:
----------------	---------

Podaci podnosioca prijave:

Ime i prezime:	Pozicija:
Brojevi telefona podnosioca:	E-mail adresa:

Podaci osobe koju se štiti (žrtva)

Ime i prezime:	
Datum rođenja:	Spol:
Adresa prebivališta i drugi kontakt detalji:	
Osobe s kojima djeteto ili drugi pripadnik ranjivih grupa živi:	
Podaci (ime i prezime i kontakt) o roditeljima/starateljima/ usvojiteljima djeteta ili drugog pripadnika ranjivih grupa	
Da li je još neko uključen u incident (ako jeste unijeti podatke)	

Podaci o osobi za koju se sumnja ili je uzrokovala incident (osumnjičeni/počinitelj)

Ime i prezime:	
Starost u godinama:	Spol:
Adresa prebivališta i drugi kontakt detalji:	
Da li osoba radi ili je na bilo koji način povezana s Fondacijom Mozaik?	
U kakvoj je vezi osoba sa djetetom ili drugim pripadnikom ranjivih grupa (roditelj, staratelj, nastavnik i dr.)	
Napomena: Osumnjičene osobe se uvijek imaju smatrati nevinim sve dok se ne dokaže suprotno!	

Detaljan opis događaja/incidenta

Datum događaja:	Vrijeme:	Mjesto:
Na koji način ste saznali za incident: ☐ Lično ☐ od drugih ☐ lično od žrtve ☐ Na neki drugi nači (navesti)_____		
Da li postoje i drugi svjedoci incidenta? Ako DA molimo Vas da navedete podatke: a) Ime i prezime b) poziciju c) kontakt podatke ako su vam poznati		
Detaljno opisati incident koji je ugrozio sigurnost djeteta ili pripadnika drugih ranjivih grupa:		

Zaštita

Navesti aktivnosti preduzete s ciljem zaštite žrtve (npr. Prijava nadležnoj policijskoj upravi i/ili Službi za socijalnu zaštitu).

Konflikt interesa

Da li postoji konflikt interesa na organizacijskom nivou gdje treba da se rješava ovaj problem, a što zahtjeva intervenciju na višoj organizacijskoj instanci?

☐ Da (navesi više detalja)

☐ Ne